

INFORMACIJA VISUOMENEI APIE PAVOJINGĄJĮ OBJEKTĄ

1. Veiklos vykdytojo pavadinimas

Akcinė bendrovė „ORLEN Lietuva“.

2. Pavojingąjo objekto pavadinimas ir adresas

Būtingės naftos terminalas, Terminalo kelias 2, 00325 Palanga.

3. Pavojingajam objektui taikomi reikalavimai

Būtingės naftos terminalui dėl jo įrenginiuose esančių pavojingų medžiagų kiekių, kaip aukštesnio lygio pavojingajam objektui, taikomi Didelių pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo aprašo (toliau – Avarijų prevencijos aprašas) reikalavimai ir pagal Avarijų prevencijos aprašo reikalavimus, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos yra pateikta Būtingės naftos terminalo, kaip pavojingąjo objekto, saugos ataskaita.

4. Informacija apie pavojingajame objekte vykdomą veiklą

Būtingės naftos terminalo pagrindinė vykdoma veikla – naftos krova iš tanklaivių į naftos rezervuarus krante, naftos saugojimas ir tiekimas į Mažeikių naftos perdirbimo produktų gamyklą.

5. Pavojingajame objekte esamų pavojingųjų medžiagų, galinčių sukelti avariją, pavadinimai, pavojingumo klasė, jų pagrindinės pavojingosios savybės

Būtingės naftos terminale naudojama pavojingoji medžiaga – žaliavinė nafta.

EC Nr.: 232-298-5

CAS Nr.: 8002-05-9

Indekso Nr.: 649-049-00-5

Pavojingumo frazės:

H224: Ypač degūs skystis ir garai.

H304: Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį.

H319: Sukelia smarkų akių dirginimą.

H336: Gali sukelti mieguistumą arba galvos svaigimą.

H350: Gali sukelti vėžį.

H373: Gali pakenkti organams, jeigu medžiaga veikia ilgai arba kartotinai.

H411: Toksiškas vandens organizmams, sukelia ilgalaikius pakitimus.

Papildoma informacija apie pavojų:

EUH066: Pakartotinis poveikis gali sukelti odos džiūvimą arba skilinėjimą.

6. Bendra informacija apie galimų avarijų pobūdį ir galimus padarinius gyventojams ir aplinkai, pagrindinių avarijų scenarijų santraukos ir jiems išvengti skirtos kontrolės priemonės

Būtingės naftos terminale galimos avarijos yra - naftos išsiliejimas ir gaisras.

Pagrindiniai galimų avarijų scenarijai yra naftos išsiliejimas iš naftos rezervuaro, išsiliejusios naftos gaisras bei gaisras naftos rezervuaro viduje.

Būtingės naftos terminalas yra 1,5 km atstumu nuo kaimyninės Latvijos Respublikos. Vadovaujantis atlikta Būtingės naftos terminalo avarijų pavojų identifikavimo ir rizikos vertinimo ataskaita, įvykus didelei pramonei avarijai avarijos padariniai į kaimyninę valstybę neišplistų.

Įvykus avarijai ir į aplinką išsiliejus naftai į aplinkos orą išsiskiria naftos garai, kitaip vadinami lakiaisiais organiniais junginiais, kurie kenksmingi ir pavojingi žmogaus sveikatai, supančiai aplinkai, keliantys gaisro ir sprogimo pavojų. Šie garai yra sunkesni už orą, todėl gali kauptis žemesnėse vietose, šuliniuose, rūsiuose. Apsinuodijimo požymiai: jaudulys, galvos svaigimas, akių vyzdžių susitraukimas, pykinimas, seilėtekis, mieguistumas (pasireiškiantis per kelias valandas), galimas sąmonės netekimas.

Kilus gaisrui ir degant naftai gali išsiskirti šios toksinės medžiagos: azoto oksidai, sieros oksidai, anglies oksidai, sieros vandenilis, kietosios dalelės, nevisiškai sudegę angliavandeniliai gali virsti aromatiniais angliavandeniliais (benzenu, toluenu, ksilenu), ir kt. Esant gaisrui žmonėms pavojų kelia liepsnos šiluminė spinduliuotė. Gaisro metu be terminų nudegimų, kuriuos gali patirti šalia gaisro židinio esantys žmonės, taip pat tikėtinas apsinuodijimas medžiagų degimo produktais. Pastebėjus dūmus reikėtų vengti eiti per juos. Dūmų sudėtis yra nenusipėjama, todėl žmogus gali užtrokšti dėl deguonies trūkumo bei apsinuodyti juose esančiais nuodingais aerozoliais. Apsinuodijimo požymiai: viršutinių kvėpavimo takų ir plaučių pabrinkimas, gerklų ir bronchų spazmai, depresinis poveikis centrinei nervų sistemai – kvėpavimo susilpnėjimas, padidintas jautrumas toksinams.

Kontrolės priemonės

Siekiant išvengti galimų didelių avarių bei sušvelninti jų padarinius ir veiksmingiau panaudoti pajėgas bei materialinius išteklius, yra parengtas Būtingės naftos terminalo Vidaus avarinis planas, kuriame numatyta avarijos pavojaus paskelbimo tvarka, darbuotojų veiksmai likviduojant avarių padarinius, bendri veiksmai su specialiosiomis ir Bendrovės avarinėmis tarnybomis, pajėgų sutelkimo, sąveikos ir pajėgų valdymo organizavimo tvarka.

Siekiant riboti avarių padarinius žmonėms bei aplinkai, taip pat nuosekliai ir veiksmingai užtikrinti aukštą apsaugos lygį Būtingės naftos terminale, Bendrovėje įgyvendinama ir nuolat gerinama saugos valdymo sistema, kuri apima darbuotojų funkcijas ir atsakomybes, rizikų valdymą, didelių pavojų nustatymą. Taip pat vykdoma veiklos kontrolė, apimanti technologinių procesų automatizuoto valdymo, įrenginių avarinių stabdymo, perspėjimo apie pavojų sistemas bei tvarkas, pokyčių valdymą, pasirengimą avarijoms, pratybas, kurių metu išbandomi reagavimo į avarijas planai. Būtingės naftos terminale vykdomas darbuotojų ir specialiųjų bei Bendrovės avarinių tarnybų teorinis ir praktinis mokymas, organizuojamas avarių ir incidentų tyrimas bei atsakomųjų veiksmų įgyvendinimas, rezultatų monitoringo ir audito metu atliekamas nuolatinis saugos valdymo sistemos vertinimas.

Priešgaisrinę būklę nuolat kontroliuoja Mažeikių objektinės priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 3-ioji komanda, kuri esanti nuolatinėje parengtyje Būtingės naftos terminalo teritorijoje.

7. Suinteresuotos visuomenės informavimas ir kaip elgtis per avarią

Informavimas

Didelės pramoninės avarijos atveju Bendrovės atsakingi darbuotojai telefonais informuos valstybės priežiūros ir kontrolės institucijas bei Palangos miesto savivaldybės administracijos atsakingus darbuotojus. Aplinkiniai gyventojai, patenkantys į didžiausio galimo pavojaus zoną, įvykus avarijai bus informuojami (*žr. žemėlapij*) per Bendrovės pasiuntinius.

Apie įvykusią avarią bus teikiama ši informacija:

1. Avarijos vieta, laikas.
2. Avarijos aplinkybės.
3. Į aplinką patekusios pavojingosios medžiagos ir jų kiekiai.
4. Galimas pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai, prognozuojama avarijos plitimo teritorija ir galimi padariniai;
5. Paaiškinama, ką gyventojai ir gretimų objektų veiklos vykdytojai turi daryti ir kaip elgtis.

Būtingės naftos terminalo išorės avariniame plane, kurį galite rasti Palangos miesto savivaldybės interneto svetainėje www.palanga.lt (skiltyje – civilinė sauga), taip pat numatyti veiksmai ir priemonės, kurios yra skirtos galimų avarių padarinių likvidavimui ir jų padarinių šalinimui už Būtingės terminalo teritorijos ribų, taip pat perspėjimo ir informavimo apie didelę pramoninę avarią tvarka bei aplinkinių gyventojų evakavimo organizavimas. Gyventojai avarių metu privalo vykdyti specialiųjų tarnybų teisėtus nurodymus ir reikalavimus.

Kaip elgtis per avariją

1. Gavę pranešimą apie įvykusią didelę pramoninę avariją išklauskite gautą pranešimą ir **elkitės pagal rekomendacijas**.

2. Jeigu negavote pranešimo ir pajutote nemalonų ir vis stiprėjantį pavojingųjų medžiagų kvapą, ar pastebėjote slenkantį dūmų debesį, nedelsiant pasitraukite iš užterštos teritorijos, judėkite tokia kryptimi, kad vėjas pūstų Jums į šoną.

3. Jei nurodyta likti namuose išjunkite vėdinimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite ar nėra plyšių, sandarinkite būsto langus ir duris.

4. Prireikus išeiti, saugokite kvėpavimo takus: jei turite, užsidėkite respiratorių, jei respiratoriaus neturite, tokiu atveju užsiriškite sudrėkintą vatos ir marlės raištį arba nosį ir burną prisidenkite drėgnu rankšluosčiu.

5. Svarbu įsidėmėti, kad vietovės užterštumas pavojingųjų medžiagų dujomis ir garais atvirame lauke trunka trumpiau negu, pvz., miške, todėl venkite buvimo vietovėse, kur oro masių judėjimas mažesnis.

6. Nepasiduokite panikai, neužmirškite artimųjų ir savo kaimynų, kuriems gali grėsti pavojus, pasiteiraukite ar jie girdėjo pranešimą.

7. Atsižvelgiant į ekstremaliosios situacijos mastą ir pavojų gyventojams, gali būti priimtas sprendimas gyventojus evakuoti. Tuomet gyventojai privalo tiksliai vykdyti specialiųjų tarnybų ir evakavimo organizatorių nurodymus.

8. Jei reikalinga skubi pagalba, kreipkitės **Skubiosios pagalbos tarnybų** ryšio numeriu:

8. Pavojingojo objekto planiniai patikrinimai

Būtingės naftos terminalo, kaip aukštesniojo lygio pavojingojo objekto tikrinimą, ne rečiau kaip kas 12 mėn. pagal patvirtintą patikrinimų grafiką atlieka Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos bei kitos valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos.

Patvirtinti tikrinimų grafikai ir jų pakeitimai skelbiami Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėje adresu: <https://pagd.lrv.lt>.

Dėl smulkesnės informacijos apie patikrinimus (atsižvelgiant į Avarijų prevencijos aprašo 99 – 101 punkto nuostatas) galima kreiptis į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos tel. (8 707) 56 866, elektroniniu adresu: pagd@vpgt.lt.

9. Papildomos informacijos teikimas

Vadovaujantis Avarijų prevencijos aprašu, turimą papildomą informaciją apie Būtingės terminalą, atsižvelgiant į Avarijų prevencijos aprašo 99 – 101 punkto nuostatas, teikia kompetentinga institucija, valstybės priežiūros ir kontrolės institucijos ir Palangos miesto savivaldybės meras, vadovaudamiesi Informacijos teikimo aprašu.

Su Būtingės naftos terminalo saugos ataskaita ir pavojingųjų medžiagų, esančiu objekte sąrašu, galima susipažinti kreipiantis raštu el. paštu: butinge@orlenlietuva.lt

Parengė

Veiklos palaikymo specialistė Dalia Balsienė

GYVENTOJŲ INFORMAVIMO ZONA

